

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 1926, Rv I 1595/26

Číslo: 6549/1926

Právní věta:

Narovnání možno odporovati pro omyl pouze tehdy, spočívá-li na omylu nesporný podklad narovnění, z něhož obě strany vycházely, nikoliv však, vztahuje-li se omyl na body sporné nebo pochybné, o nichž bylo učiněno narovnění.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.12.1926

Spisová značka: Rv I 1595/26

Číslo rozhodnutí: 6549

Číslo sešitu: VIII

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Z odůvodnění.

Žalobě o neplatnost narovnění, dle něhož žalobci uznali, že jim nepřísluší právo jízdy po cestě žalovaných, a zavázali se platiti žalovaným uznávací poplatek, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci spatřují dovolatelé v tom, že odvolací soud jest toho názoru, že žalobci nemohou popíratí platnost narovnění, ježto žalovaní nevzbudili omylu žalobců, a že žalovaní byli bezelstní. Že žalovaní byli skutečně bezelstní, dolíčil odvolací soud přesvědčivě v souhlasu se soudem první stolice a také dovolací soud schvaluje tento názor. Pouhým poukazem dovolatelů na výpověď svědkyně Kateřiny B-ové, podle níž zesnulý František B. prý prohlásil, že ho někdo přemluvil, aby tak vypovídal, nemůže tento názor býti seslaben, ježto dovolatelé ani netvrdili, že žalovaní svědka B-a přiměli ke křivé výpovědi. Okolnost, zda omyl žalobců vzbudili žalovaní, či svědek František B., má však podřadný význam, ježto žalobci podle §u 1385 obč. zák. nemají vůbec práva, by odporovali bezelstně uzavřenému narovnění pro omyl. Podle tohoto zákonného ustanovení může omyl učiniti narovnění jen potud neplatným, pokud se dotýká podstaty

osoby nebo předmětu. Dovolací soud nemůže sdílet názor nižších soudů, že se v tomto případě omyl dotýká podstaty předmětu. Vždyť účelem narovnání jet by byla odstraněna nejistota v právních vztazích stran. Tomuto účelu by se však přičilo, kdyby bylo lze narovnání odporovati z toho důvodu, že strany ohledně těchto nejistot byly v omylu (§ 1387 obč. zák.). Proto nelze omyl o takových pochybných nebo sporných skutečnostech pokládati za omyl o podstatě předmětu neb osoby. Podstatou předmětu rozumí se v §u 1385 obč. zák. to, co strany při uzavření narovnání pokládaly za jisté protivou k bodům sporným a pochybným, o nichž učiněno narovnání. Narovnání mohlo by býti odporováno pro omyl, jen kdyby tento nesporný podklad narovnání, z něhož obě strany vycházely, spočíval na omylu. Vztahuje-li se však omyl na body sporné nebo pochybné, o nichž bylo narovnání učiněno, nemůže o odporování pro omyl býti řeči (Krainz § 161; RDietsch, Festschrift zur Jahrhundertfeier des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches II. strana 965 a násl.; Sedláček, Právo obligační, str. 235). V tomto případě byla však právě otázka, zda jízda po polní cestě k. č. 713 se dělá bezplatně či za uznávací poplatek, mezi stranami sporná, a ježto se narovnání dotýká právě tohoto sporného bodu, nelze vůbec narovnání odporovati z toho důvodu, že žalobci byli ohledně uznávacího poplatku v omylu, leda že by šlo o podvod; tomu však tak není, ježto je zjištěno, že žalovaní byli bezelstní.